

Tåganmälan

En kort instruktion för trafikspel (blad typ 2)

v 1.0
2017-06-16

Erik Kuiper

Introduktion

Tåganmälan (TAM) är en metod för att säkerställa att endast ett tåg befinner sig på linjen (banan mellan två bevakade stationer). Metoden bygger på att tågklarerarna på stationerna på vardera änden av linjen kommer överens om vilket tåg som får befinna sig på linjen. För att komma ihåg vad man har kommit överens om skrivs ”besluten” ner i ett TAM-blad. Denna instruktion beskriver kommunikationen mellan tågklarerarna, hur TAM-bladen fylls i och vad det betyder för tågrörelser på linjen.

Denna instruktion beskriver TAM-bladet för FREMO Sverige av Typ 2 version 1.0.

Ett TAM-blad per linje

Varje utgående linje från en station ska ha ett eget TAM-blad. Då ett dubbelspår består av två linjer ska varje utgående dubbelspår ha två TAM-blad. I TAM-bladets huvud anges vilket körpass TAM-bladet gäller för, vilken linje det gäller för (anges med nästa stations namn), telefonnumret till angränsade station och, om det är dubbelspår, för vilket spår bladet gäller för (uppspåret eller nerspåret).

Klart-anmälan

För att få skicka ut ett tåg på en TAM-bevakad linje behöver linjen först reserveras för tågen. Tågklareraren på avsändande station kontrollerar först att linjen är fri genom att se att senaste tågrörelsen på linjen är avslutad i TAM-bladet. Sedan kontaktas tågklareraren på andra änden av linjen för att få klart för tåget. Om tkl i A-stad vill få klart för tåg 1 till B-stad så ringer han upp B-stad och något som liknar följande dialog sker om tkl i B-stad ger klart för tåg 11.

B-stad: ”B-stad”

A-stad: ”A-stad. Kan jag få klart för 11?”

B-stad: ”Klart för 11 till B-stad.”

A-stad: ”Tack.”

Båda tågklarerarna skriver nu in tågnumret i kolumn 1 i nästa tomma rad i TAM-bladet och de sätter ett kryss i kolumn 3 för tåget. Tågklareraren för B-stad sätter även ett streck i kolumn 4 då ut-anmälan inte görs. Bladen ser då ut som följer.

TAM-blad A-stad.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	”då _____ ink”	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X				

TAM-blad B-stad.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	”då _____ ink”	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X	-			

Linjen är nu reserverad för tåg 11. Att tåg 11 har fått linjen från A-stad till B-stad betyder dock inte att tåget får köra in i B-stad. Tåget har bara fått rätt att köra till B-stads infartssignal (alternativt stationsgräns om infartssignalen saknas). Det betyder att tillägg som ”klart till infartssignal” inte behövs, det är redan givet.

Begäran av linjen bör tidigast ske några riktiga minuter innan avfart. Med en snabbklocka på 5:1 eller 6:1 så är det lagom att begära linjen omkring 10-15 snabbminuter innan avgång.

Avgång

När tågklarerarn har förvissat sig om att tågvägen ligger för tåg 11 i A-stad mot B-stad så kan tågklareraren i A-stad ge avgång till tåg 11. När tåget har avgått sätter tågklareraren i A-stad ett kryss i kolumn 4 för tåget och ett streck i kolumn 5. Utanmälan görs inte till tågklareraren i B-stad då det skulle bli för mycket ringande. TAM-bladet i A-stad ser då ut som följer.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	"då _____ ink"	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X	X	-		

In-anmälan

När tåget har inkommit till B-stad noterar tågklareraren i B-stad detta med ett kryss i kolumn 5. Så snart som möjligt ska nu tågklareraren i B-stad ringa till A-stad och in-anmäla tåget. Dialogen ser då ungefär ut som följer.

A-stad: "A-stad"
B-stad: "B-stad. 11 in."
A-stad: "11 in i B-stad."

Båda tågklarerare sätter nu ett kryss i kolumn 6. Linjen är nu inte reserverad för något tåg. TAM-bladet ser då ut som följer.

TAM-blad A-stad.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	"då _____ ink"	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X	X	-	X	

TAM-blad B-stad.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	"då _____ ink"	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X	-	X	X	

Klart-då-anmälan

För att effektivt kunna skicka iväg ett tåg direkt då ett ankommande tåg har inkommit så kan man få klart för ett tåg med villkoret att ankommande tåg har inkommit. I nedanstående exempel har tåg 11 klart från A-stad till B-stad och tkl i B-stad begär klart för tåg 12 till A-stad med villkoret "då 11 inkommit".

A-stad: "A-stad"
B-stad: "B-stad. Kan jag få klart för 12 då 11 inkommit?"
A-stad: "Då 11 inkommit, klart för 12 till A-stad."
B-stad: "Tack."

TAM-bladen fylls i på precis samma sätt som vid en normal klarbegäran, men kompletterat med ett "då X ink" i kolumn 2. TAM-bladet i A-stad ser då ut som följer givet att tåg 11 har avgått från A-stad.

Tåg	Klart		Ut	In		Anm
	"då _____ ink"	sign		ink	sign	
1	2	3	4	5	6	7
11		X	X	-		
12	då 11 ink	X	-			

Annat

Beskrivningen ovan förklarar hur normalsituationen fungerar. Utöver detta så finns speciella situationer som vagnuttagning/spärrfärd där tågen avgår och ankommer från samma station och då en klarbegäran behöver tas tillbaka. Av platsskäl beskrivs dessa situationer inte i denna korta instruktion. Om dessa situationer eller någon annan uppkommer så använd din fantasi eller fråga någon mer erfaren deltagare i spelet.